

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

51.-52. ČÍSLO / XXXI. ROČNÍK

34 Kč • 1,80 €

24. / 31. PROSINCE 2023

Z obsahu:

Vánoce se svatým Františkem Saleským
Katecheze papeže Františka při generální audienci 28. prosince 2022, Řím, aula Pavla VI.
- strana 2 -

Svatý Tomáš Becket
Libor Rösner
- strana 4 -

Homilie o Narození Páně
Svatý Jeroným
- strana 7 -

Svatý Josef - pravzor chudoby
Albert Lehnen
- strana 8 -

Dopis pro Ježíška od budoucího papeže
- strana 13 -

Svatý Cyriak Eliáš Chavara
Libor Rösner
- strana 17 -

Rodina je srdcem církve
Dom Gérard OSB
- strana 18 -

Matčina adorace
- strana 21 -

Sopoty, Chotěboř, Modletín a Česká Bělá - příběhy skromných
Petr Bobek
- strana 23 -

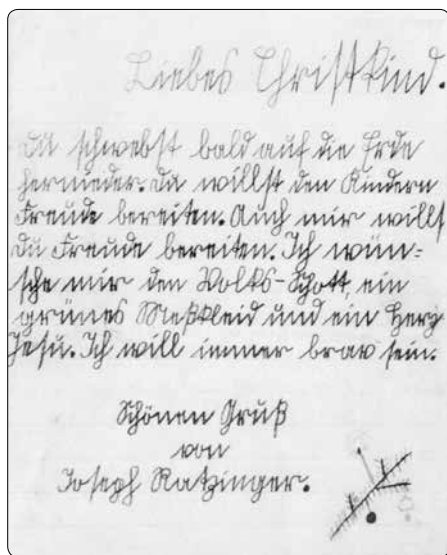
Heřman Josef (12)
Wilhelm Hünermann
- strana 26 -

Philippe de Champaigne (1602-1674): Klanění pastýřů

Dopis pro Ježíška od budoucího papeže

Jako každé dítě, napsal svého času i sedmiletý druhák Joseph Ratzinger na Vánoce Ježíškovi svoje nejtajnější přání. Svědčí o tom zažloutlý dopis sourozenců Marie, Georga a Josepha z roku 1934, když hluboce věřící rodina Ratzingerů žila docela skromně a spokojeně v Aschau am Inn. Jelikož papír byl vzácný, tento „dopis pro Ježíška“ byl od všech tří sourozenců. Jeden po druhém napsali svá přání na přední a zadní stranu.

Josephův dopis pro Ježíška

Marie, nejstarší z nich, po celý život pečlivě opatrovala tento seznam přání, který byl objeven jen náhodou v roce 2012 při rekonstrukci domu papeže Benedikta XVI. v Pentlingu. „Papež se z nalezeného dopisu velmi radoval a usmíval se nad jeho obsahem,“ prozradil Georg Gänswein, bývalý osobní sekretář dnes již zesnulého papeže. Mimochodem, malý Joseph si nepřál ani hračky, ani sladkosti, ale pouze náboženské věci, aby si mohl doma se starším bratrem Georgem „zahrát“ na nedělní mši svatou, což byla oblíbená činnost chlapců, vzpomíná jejich sestra Marie.

Novinář Peter Seewald v životopisném díle *Benedikt XVI. – život* popisuje kariéru Josepha Ratzingera od jeho narození v Marktl am Inn až po jeho odstoupení z papežského úřadu. Vzpomenut je také „dopis pro Ježíška“ z roku 1934:

„V dopise pro Ježíška, nejstarším písemném »dokumentu« pozdějšího papeže, se starým německým písmem píše: »Milý

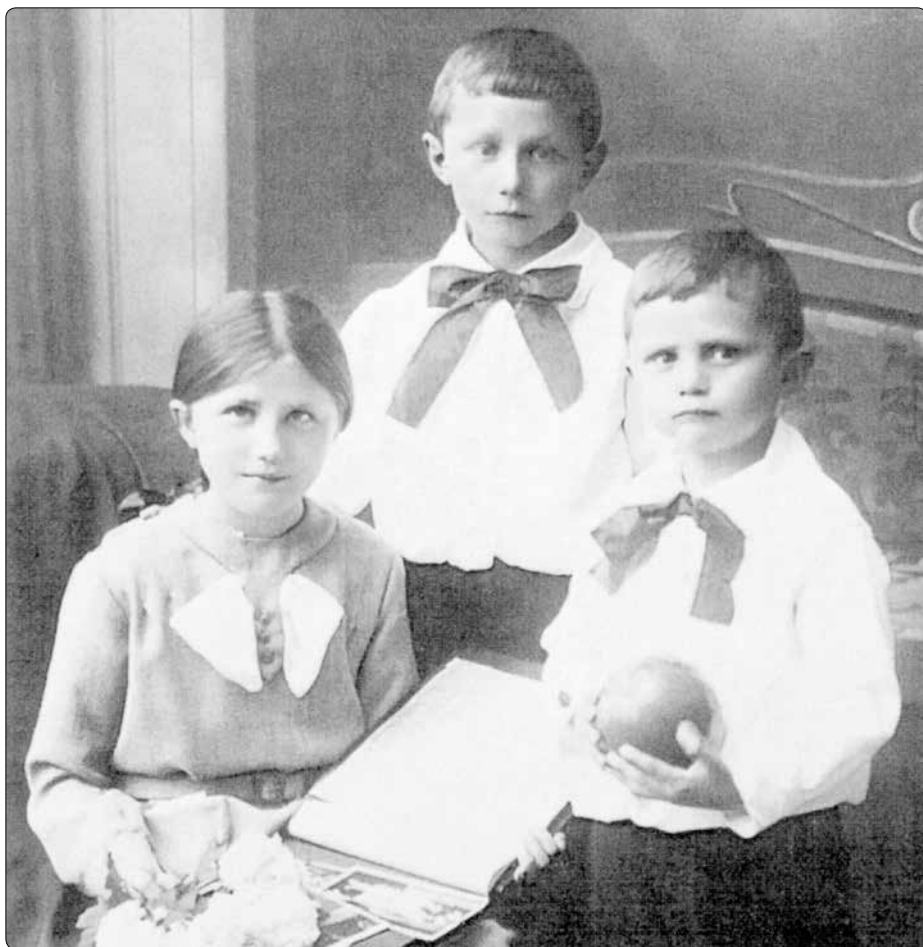
Ježíšku! Již brzy sestoupíš na zem. Dětem chceš udělat radost. Také mně chceš udělat radost. Přeji si lidový misál, zelené mešní roucho a Srdce Ježíšovo. Chci být vždy dobrý. S pozdravem od Josepha Ratzingera.« Pod text nakreslil vánoční jedlovou větévku se svíčkou a vánoční baňkou. Marie si přála v té době populární vánoční knihu *Das Wunderstündlein* (Hodinka zázraků), Georg noty s církevní hudbou a zároveň s bratrem bílý ornát, aby si spolu mohli hrát na kněze.“

Štědrý večer v rodině Ratzingerů

V rozhovoru uveřejněném krátce před Vánocemi 2012 Georg Ratzinger vyprávěl: „Štědrý den začal, samozřejmě, návštěvou rorátní mše svaté na úsvitě. Pak jsme se my děti trochu postily, protože jsme věděly: Dnes je příprava na Vánoce. Na Štědrý den do oběda, jelikož už byly prázdniny, jsme s bratrem trochu pracovali na betlému. Nebyly to velké a umělecky

významné jesličky, nikdo z nás nebyl takový umělec. Posbírat tufové kameny na březích Salzachu, písek, ale i jalovec, šišky a mech, a pak postavit stáj – to všechno nám zabralo dost času.

Po jednoduchém obědě nás dva maminka vždy poslala ven. Když byl sníh, rádi jsme sáňkovali, jinak jsme chodili na procházky. Později odpoledne jsme se celá rodina scházeli v kuchyni k modlitbě – klečeli jsme na zemi, s lokty opřenými o sedadlo židličky. Otec se předmodlival, jak jinak, radostný růženec a přidal i několik adventních modliteb. Potom jsme už my děti byly dost netrpělivé, a tak u nás Ježíšek chodíval již velice brzy, okolo páté. Když zazvonil zvonek, mohly jsme vejít do obýváku, kde už stál na stole vánoční stromeček s hořícími svíčkami, ozdobený vánočními baňkami, andělskými vlasy, pozlátkem a též hvězdičkami, srdíčky a kometami, které naše maminka vyřezala z tzv. kdoulového sýru, a na samém

Zleva: Marie, Georg a Joseph Ratzingerovi

vršku ozdobná špice. Při tomto všem se nám rozbušilo srdce. Pak jsme zpívali vánoční koledy. Později, když jsme už byli starší, hrál jsem na housle, bratr na klavír a naše sestra na harmonium. Mamin-ka byla dojatá až k slzám a otec, který všechno pozorně a kriticky sledoval, nás nakonec přece jen pochválil.

Potom jsme mohli jít k dárkům; každý na svoje místo s talířem plným vánočního pečiva, které napekla maminka. Většinou jsme dostali praktické věci, oblečení, jež jsme potřebovali, třeba nějakou stavebnici a sestra panenku. Můj malý bratr dostal plyšová zvířátka, protože měl rád zvířata a přírodu. Stále si vzpomínám na příhodu, kdy měl Joseph dva roky: naproti našeho domu byl největší obchod v městečku, měl výklad nádherně vyzdobený jedlovými větvičkami, panenkami, vláčky, různými hračkami a plyšovým medvědem. Ten se nám líbil ze vše-

ho nejvíc, a tak jsme se každý den před Vánoce chodili dívat na medvěda ve vitrině, až když najednou – pár dní před Vánoce – medvěd zmizel! To Josepha tak zarmoutilo, že se rozplakal. Jeho radost byla však o to větší, když na Štědrý večer seděl medvěd uprostřed jeho dárků.

Pak jsme večereli. Prostě. Ano, vždy to byl vzrušující den; výjimečný den v ročním koloběhu, protože takovou intenzivní rodinnou oslavu, takové rodinné setkání, to jsme jindy nezažili. A pak jsme museli jít spát, protože půlnoční mše svatá byla přesně o půlnoci. Ale rodiče nás opět vzbudili a na vánoční mši svatou jsme šli společně. Kostel byl plný a vládla v něm slavnostní atmosféra. Byly Vánoce – zejména při proměňování jsme mysleli na to, že: *toto je Pán, který je zde nyní s námi.*“

*Z Vítazstvo Srdca 149/2022
přeložil a upravil -dd-*

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

tebou všechny tvé nepřátele. Zjednám ti veliké jméno, jaké mají ti nejvyšší na zemi. Určím svému izraelskému lidu místo, zasadím ho tam a bude tam bydlet. Nebude se již děsit a lidé oddaní zločinu se neodvážejí ho sužovat jako dříve, v dobách, kdy jsem ustanovil nad svým izraelským lidem soudce. Popřeji mu pokoj ode všech jeho nepřátel. Hospodin ti oznamuje, že vystaví dům tobě. Až se naplní tvé dny a uložíš se ke svým otcům, vzbudím po tobě potomstvo, které vejde z tvých útroby, a upevním jeho království. Já mu budu otcem a on mi bude synem. Tvůj dům a tvé království potrvá přede mnou navěky, tvůj trůn bude pevný navždy.“

2. čtení: Řím 16,25-27

Bratři! Bůh vás může utvrdit, (abyste žili) podle evangelia, jak jsem vám to hlásal, a podle kázání o Ježíši Kristu. Bylo vám zjeveno toto tajemství, které bylo skryté od věčných časů, ale dnes je zřejmé předpověďmi Písma na příkaz věčného Boha a oznámeno všem národům, aby ho vírou poslušně přijaly. A proto Bohu, který jediný je moudrý, buď skrze Ježíše Krista sláva na věčné věky. Amen.

Evangelium: Lk 1,26-38

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu, a ta panna se jmenovala Maria.

Anděl k ní vešel a řekl: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi nalezla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakobovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“

Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpovídal: „Duch Svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“

Maria řekla: „Jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

MÍSTO U VÁNOČNÍHO STOLU

„Na světě jsou i v současnosti miliony hladovějících dětí. Není možné je fyzicky posadit k našim svátečním tabulím, ale prostřednictvím Mary's Meals jim můžeme nabídnout jídlo, které je nakrmí po celý rok a zajistí jim vzdělání. Pouhých 550 Kč nasytí jedno dítě na celý školní rok,“ říká Petra Burianová, česká ambasadorka hnutí Mary's Meals, moderátorka a spoluvůdkyně pořadu *Pečeni na neděli*. A dodává: „Můžeme se společně pokusit co nejvíc vyvážit skutečnost plných stolů na jedné a prázdných žaludků na druhé straně světa. Založme novou tradici a prostřeme u štědrovečerního stolu symbolický talíř, jímž nasytíme jednoho nebo i více školáků, kteří žijí v nejchudších oblastech světa. Dáme jim tak jistotu, že se hlad do jejich života nevrátí, ale také šanci získat vzdělání a naději na lepší budoucnost.“

Humanitární organizace **Mary's Meals** vznikla před 21 lety. Jejím hlavním posláním je poskytovat jídlo dětem v těch nejchudších zemích světa. Aktuálně takto každý školní den pomáhá již 2 429 182 dětem v 18 zemích.

Více na www.marysmeals.cz/misto-u-vanocniho-stolu.

Ing. Marek Telička,
tiskový mluvčí Mary's Meals ČR
marek.telicka@marysmeals.org
tel. +420 602 141 046

Rodina je srdcem církve

Malý chvalo zpěv na rodinu

Co je rodina?

Mluvili o ní básníci, filosofové, myslitelé, představitelé církve. Jestliže teď o ní chce mluvit i benediktinský mnich, pak proto, že sám patří k mnišskému společenství, které tvoří velkou rodinu. Rodinu, kterou založil v 6. století sv. Benedikt, dědic antického *gens* a římského *pater familias*.

Jak nás to kdysi učili naši učitelé, chtěl bych se pokusit vycházet z tohoto slova samotného. Slovo *familia* vychází ze slova *famulus* (sluha), *famulari* (sloužit). Rodina podléhá velkému zákonu výměny: Ctí otce i matku (kteří ti darovali život), abys i ty sám byl živ a mohl dál předávat život. Jak bychom mohli darovat něco, když jsme to nepřijali? To je ona úžasná výměna, to je božský zákon.

Rodina a její kořeny

Rodina nevznikla z lidských představ. Je přirozenou institucí. Je ustanovena Bohem, je Boží myšlenkou. Je identická s bytím člověka jako takového, nejen proto, že člověk je plodem rodičovského spojení, které znamená společenství, ale i proto, že člověk se může vyvíjet a zdokonalovat jen v rodině a jejím prostřednictvím. Všechny úděsné moderní opovázlivosti, směřující ke změně zděděných zákonů, vycházejí buďto z neznalosti přírodního zákona, nebo ze vzpoury lidí proti němu.

Co je zákon přirozenosti? Je to struktura bytí, jak byla koncipována Tvůrcem a zůstane až do konce času. Ochranný rámec rodiny je pro člověka tak nezbytný, že vlčí děti, nalezené koncem minulého století⁽¹⁾, nebyly schopny přežít. Děti, které našla a odkojila vlčice, nebyly schopné napřímít se a mluvit. Velmi brzy zemřely. Tento případ ilustruje Aristotelovu definici člověka: Člověk je společenská bytost. „Malé kuřátko,“ říká Charles Maurras, „proklube svou skořápku a začne běhat. Chybí mu jen málo, aby mohlo zvolat: »Jsem svobodné.« ... Ale lidskému dítěti chybí všechno. Utváří se však kolem něho okruh účinné péče. Dítě neschopné pohybu, které by zahynulo, kdyby se mělo postavit tváří v tvář přírodě, je zachyceno jinou – pečlivou,

mírnou a lidskou – přirozeností. Žije jen proto, že je občanem.“

První ochrannou slupku, dříve než společnost, utváří rodina. Každý sociolog nám řekne, že 80 % mladistvých provinilců, které policie zatkla a uvěznila, pochází z rozbitých rodin, ať už jsou to děti nemanželské, nebo rozvedených rodičů. Jsou to vlčí děti moderní společnosti. Pokud se zrovna nestane zázrak, jsou necivilizovatelné.

Právě tak jako společnost není výsledkem „společenské smlouvy“ (Rousseauovy „*contrat social*“), není ani původcem rodiny nějaká „rodinná smlouva“. Je spíše půdou pro uskutečnění věčného Božího plánu s lidstvem. To zavedlo Gustavu Thibonovi podnět k výroku, že když se narodí dítě, nachází ve společnosti (a v rodině) nekonečně víc, než samo přináší. Velké moderní hříchy (rozvody, homosexuální partnerství, kontrola porodnosti a genové manipulace) jsou sebevražedným jednáním, a to nejen proto, že snižují porodnost, ale proto, že se prohřešují proti Boží myšlence. Narušuje to Boží plán, nebo přesněji, narušuje to sebe sama tím, že postupuje proti všemohoucnosti Boží. Nese to v sobě svůj vlastní pád a trest.

Ale i pravý opak se dá dokázat. Když se např. mladý člověk, který byl na scestí,

ožení a založí rodinu, změní se často nejen jeho způsob života, ale i morálka. Co se stalo? Zcela prostě znovu vstoupil na cestu velkého, neměnného zákona Božího. Smířil se sám se sebou, s tvorstvem, s velkým zákonem stvoření. Šťastná rodina, i kdyby byla muslimská či buddhistická, je chvalo zpěvem o zákonu přirozenosti.

Mít kořeny v rodině znamená i zakořenění do kousku rodné země, kterou utvářel vítr a počasí a který se jmenuje vesnice, kraj, národ. Rodina je sice podstatnou buňkou společnosti, ale není nějaké dokonalé společenství. Potřebuje zasazení do velké i malé otčiny, a tou je pro ni její náboženství, jazyk, možnosti výdělků, kultura a sepětí se zvyklostmi a tradicemi, z nichž člověk dokáže čerpat své bytí. A jestliže milujeme tyto tak skromné a tak časné věci, pak je to proto, že jsou svým způsobem nositeli nejvyšších hodnot ducha. Z toho vyplývá, jak potřebná je i role prarodičů: zprostředkovávají kontinuitu, vzpomínky, a to nás uklidňuje, jestliže máme minulost. Vykořenění, kteří nic nevědí o své minulosti, nejsou ani s to plánovat budoucnost. To je jedna z příčin úzkosti moderní doby.

Vnitřní struktura rodiny

Držme se toho jednou provždy: otcovská autorita je základem a svorníkem rodinné struktury. Pohoršuje nás, že „*pater familias*“ v římském císařství směl rozhodovat o životě a smrti svých dětí a jako kněz podával bohům rodinnou oběť.

Foto © Vojtěch Hlávka, Člověk a Víra

Přes všechny změny v oblasti mravů i přes všechny přehmaty ve vykonávání rodičovské autority je otcovská pravomoc nezbytná. Je dobrá, vyplývá ze zákona přírody. Nepřítomnost otce je však drama. I Svatá rodina měla tuto strukturu. K tomu malá ilustrace: Jeden řeholník a malíř mi kdysi ukazoval jedno ze svých děl. Byla to nástěnná malba, objednaná pro dělnickou farnost. Umělec zobrazil Svatou rodinu z Nazareta: patřil k ní Kristus jako tesařský učeň, sv. Josef a Matka Boží. Celý obraz byl uspořádán do tvaru trojúhelníka s vrcholem směřujícím vzhůru. A kdo byl v nejvyšším bodě? Ježíš, Bohočlověk? Ne! Právě sv. Josef jako hlava rodiny. Tak to odpovídá řádu, jak jej chtěl Bůh. Svatému Josefovi se zjevil ve snu anděl: „Neboj se vzít si k sobě svou nevěstu Marii...“ Později pak: „Vezmi dítě a jeho matku a jdi do Egypta.“ V tom se zračí podstatný rozdíl mezi pořadím hierarchie a pořadím svatosti: Ježíš a Maria jsou svou svatostí Josefu nadřazeni, a přesto poslouchají tesaře Josefa.

Mohli bychom se ptát, jak je dnes možno uplatňovat tuto autoritu, když se tolik mluví o právu jednotlivce. Rád bych poukázal na vyjádření jednoho německého opata, který po léta moudře vedl svůj klášter v duchu řehole sv. Benedikta. Zeptali se ho, jaký prostor je v benediktském klášteře vyhrazen lidským právům. Odpověděl: „Posvátná pravidla popisují tak správně a přesně souhrn povinností, které má plnit každý v klášterním společenství, opatem počínaje až po posledního z bratří, že jsou všichni s to s naprostým klidem užívat svých práv.“

Zmínili jsme se o posvátných pravidlech. Tvoří s otcovskou autoritou druhý sloup rodinného řádu. Každé společenství obsahuje jistými pravidly stanovený řád hierarchie a závislosti. Uvnitř přirozeného zákona (připomeňme si, že je to zákon Boží, vepsaný do srdcí a navenek zvěstovaný Desaterem) je v rodině prostor pro vnitřní pravidla modlitby, zdvořilosti, úcty, dobrého chování, poslušnosti vůči rodičům, zvyklostí, stavovských povinností. Slovo pravidlo dnes nemá dobrý zvuk. Ale poslechněme si, co k tomu říká Gustave Thibon: „Pohrdáš pravidly, tradicemi, dogmaty. Nechceš svému dítěti, svému žákovi vnucovat žádný rámec, pokud se týká učení. Rozdáváš jim vzácné víno, ale zapomínáš podat jim s vínem i sklenici. Ale co je víno bez nádoby? Zbytečně vyteče na zem.“ Vezměme si například pravidlo respektu, úcty. Máme sklony vidět v povinnosti úcty vůči druhému společenskou konvenci. Říká se nám, že úcta je v rozporu s láskou, nebo ji přinejmenším ovlivňuje, poškozuje. Ale respekt pochází z *respicere* = ohlížet se, přihlížet. Když se nedívám na svého bližního, když s ním nepočítám, nepřiznávám mu žádné místo, žádný status, pak je pro mě jako věc. Ale není právě toto opakem lásky?

Foto © Tomáš Cigánek,
Člověk a Víra

Dovolte mi uvést osobní vzpomínku. V dobách počátků našeho kláštera v Brazílii na náhorní planině Paraná k nám přišla nějaká žena, úplně bez sebe, na pokraji šílenství. Nepochybně ji postihlo velké neštěstí. Proč prchla ze svého chudého obydlí? Odpověděla: „Mau mariso me faltou de respeito.“ – „Můj muž mi odepřel úctu.“

Všichni pocítujeme potřebu být respektováni. Odpírání úcty pro druhého znamená: „Neexistuješ.“ Nedostatek úcty zabíjí lásku. V Brazílii se kněžím a rodičům líbají ruce, protože zastupují Boha. To je velice krásný projev úcty a také náklonnosti.

Podívejme se ještě jednou na ony tři prvky, které zevnitř dávají rodině její strukturu: otcovská autorita, smysl pro řád, vzájemná úcta. Tyto tři prvky volají po čtvrtém, který je korunou domácích ctností: láskyplná úcta dětí. Zmírňuje respekt vůči autoritě přidáním náklonnosti, uctívou láskou. Z tohoto zenitu stéká

proud milostí na členy rodiny. Úcta dětí není křesťanská ctnost, ale ctnost civilizace. Je to mužná ctnost, která tu byla odedávna a je stále aktuální, občanská a náboženská, řecká a římská ctnost, která působí – jak říká Aristoteles – že člověk prokazuje úctu (kult) bohům, rodičům a vlasti. Dětská oddanost patří k zákonu přírody (k přirozenému zákonu). Je to láska vděčného syna, který tolik dluží svým rodičům. Upevňuje svazek jednoty mezi tím, kdo život předává, a tím, kdo jej přijímá, aby mu pak dal znovu vzniknout ve svých vlastních dětech. Přes všechny problémy a nesrovnalosti je tato úcta tmelem, který rodinnému životu propůjčuje soudržnost. Neruší ji ani řád, který vládne v řeholních společenstvích: občas ji respektuje do té míry, že před ní ustupuje, např. když církev dovolí řeholnici opustit klášter, aby mohla pečovat o svou nemocnou matku.

Tři ctnosti domácího společenství

Teď bych chtěl vyzvednout tři ctnosti vztahující se ke společenství, které by měly zdomácnět v našich rodinách. Především je to *láska*. Rodina tvoří společenství (*communauté* = cum unitas, spojený s...). Jednota a pokoj jsou plody lásky. Láska ve společenství spočívá na trojici, ke které je třeba se stále vracet: rozdávat se, snášet se, odpouštět si.

Na druhém místě je *trpělivost*. Je ctností učitelů a vychovatelů. Existuje „ars educandi“, vychovatelské umění. Latinské slovo *educere* znamená vyvést. *Educere gladium* znamená vytasit meč z pochvy.

Jde o to, vytáhnout z dítěte možnosti, které jsou v něm skryté: rozum, vůli a smysl pro náboženství. To vyžaduje mnoho lásky a trpělivosti. Svatý František Saleský říkával: „*K práci na posvěcení duši je potřeba hromada vědění, sud chytrosti a oceán trpělivosti*.“ Umět naslouchat, snažit se pochopit, vytušit nesnáze, zábrany, příčinu agresivity. Ve společenství to znamená být neoblomný, pokud jde o zásady, a mateřský při jejich uplatňování. A na adresu těch, kdo chtějí stůj co stůj, i kdyby to mělo znamenat bezpráví, znásilnit myšlení toho, s nímž hovoří, budiž řečeno: „Teprve když se přeneseme do myšlenkového světa druhého člověka, smíříme ho se svým vlastním.“

Konečně je třeba rodinu chránit hradbou *pozorné bdělosti*, abychom zabránili přístupu satana, který by ji chtěl nahlodávat. Rodina však musí být zároveň otevřená pro klíčení lidských hodnot. Dnes je velká obava z vytváření ghett. Rodina, říká se nám, nesmí děti izolovat jako ve skleníku. Jistě, ale vlaštovčí hnízdo má malou ohrádku, která brání před vypadnutím z hnízda. Naproti tomu směrem k nebi zůstává otevřená, aby chránilo a podporovalo růst křídel. Nejlepší rodina je taková, která chrání dítě jako malé ptáčátko, a přitom nezapomíná učit je používat křidel.

Souhrnně můžeme říci, že existuje teologie rodiny. Rodina – i ta nejskromnější, i ta nejvlastnější, pokud jde o náboženství, ba dokonce i nepokřtěná – je, i když si toho není vědoma, *posvěceným znamením svazku Boha s lidmi*. Jsou-li manželé pokřtěni a jejich manželství má svátostný charakter, povyšuje to jejich spojení na nový hodnotový stupeň: stává se *účinným znamením nadpřirozené lásky*.

Rodina a její nadpřirozené určení

Kdo toto respektuje, usiluje o svatost. Právem, protože vlivem milosti se rodina stává nejen posvátnou institucí, ale i školou posvěcování. Její povolání je také povoláním modlitby. Je stvořena pro modlitbu, tak jako církev, jejímž je obrazem. Je církvi v malém, je kouskem církve, určeným k tomu, aby zrcadlila Kristovu lásku, aby ji pečovala, aby ji dále šířila. Proto je rodinná modlitba naprostou nutností. A to nejen proto, aby byli její členové uchráněni ztroskotání a katastrof, kterých je dnes tolik, ale především vzhledem ke svému povolání a ke své podstatě. Tak jako církev tvoří „společenství Boží chvály“ (Dom Guéranger), tak musí být i rodina zaměřena na úsilí o svatost a na oslavu Boží: „Cokoli děláte, ať jíte nebo pijete, dělejte všechno k Boží oslavě.“

„Vy, muži, milujte své ženy, jako Kristus miloval svou církev“ (sv. Pavel), to znamená, milujte ženu nadpřirozenou láskou, podněcující děti k obdivu a díkůvzdání. Kde se věci chápou takto, je otec první při večerní modlitbě, jako ten, kdo představuje Krista.

V takovém opravdovém křesťanském ovzduší se pak může dařit duchovním

povoláním, která matky velmi často tuší. Což neplatí, že povolání dětí prochází srdcem matky? Křesťanské rodiny, zůstaňte bdělé! Ohrožuje vás naturalismus. Nemyslím tím hanebnosti odporného materialismu, který odmítáte, ale nemohlo by pokušením malého rodinného společenství, které tvoříte a které je tak drahocenné, tak přitažlivé, být také to, že vám tolik záleží na štěstí? Není to skličující, jak silná bývá obava z oběti, z chudoby, jak silné je pokušení vyhýbat se královské cestě kříže? Namítnete: Což lze rodičům zazlívát, že se snaží o štěstí svých dětí? Štěstí je přece něco dobrého! Co je cennějšího než domov, kde jsou šťastné a zdravé děti kolem usmívající se matky, jak to opěvují básníci?

*A štěstí obestíralo
onen pokojný dům
jako hluboká modrá voda
omývající ostrov...*

(Francis Jammes,
Les Géorgiques Chrétiennes)

Ano, milujeme svou představu štěstí. Ale jakmile naše noha překročí práh k nadpřirozenu, narazí na oběť.

Je velký rozdíl mezi tím, co je *náboženské*, a tím, co je *nadpřirozené*. Hranicí mezi tím je oběť. Náboženský řád patří k přirozenosti. Obsahuje skutky, kterými lidé prokazují úctu Bohu. Každá modlitba je takový skutek. Nadpřirozený řád je však sám Boží život, který sestupuje do duší,

Foto © Zbyněk Šišpera,
Člověk a Víra

je to výzva napodobovat Ježíše Krista, nést kříž. Svátý Ludvík vyměnil svou královskou korunu za trnovou korunu. Monarcha, šťastně ženatý s Markétou z Provence, která mu darovala třináct dětí, se odhodlal ke křížáckému tažení, poslušný tajemné výzvy, kterou vnímal svou duší. Tady stojíme před řádem, který nás přesahuje. Tady vstupujeme do trpké, z utrpení vyrůstající radosti, do radosti těch, kdo berou vážně královskou cestu kříže.

Také chci vyprávět příběh. Pochází od člověka, který byl jeho svědkem a kterému přinesl užitek. Čínský student pracuje v létě roku 1946 ve Francii u sedláka, aby si vydělal pár grošů na jídlo. Selka mu vypráví o nepříjemné události, která se udála před šesti lety. Francouzská armáda, která byla v rozkladu, ustupovala před vetřelci. Vyčerpaní vojáci dorazili do vesnice. Selka je přijala, poskytla jim jídlo a nocleh. Ráno táhli dál, a pak se zjistilo, že ukradli z domu všechny cenné věci. Mladý Číňan říká ironicky: „To byl taky nápad, přijímat neznámé lidi!“ Selka: „Přijala jsem je ne jako neznámé, ale jako by to byl sám Kristus.“ Dnes je ten student knězem a významným sinologem. Jmenuje se F. Huang – obrácený příkladem rodiny, kde se žilo podle evangelia.

Musíme být ochotni odvrátit se od sobectví a hamiznosti tohoto světa, od prestiže peněz, od plamene vášni. Má to cenu, zříkat se šálení a potěšení světa, jeho falešného optimismu, jeho žádostivosti pozemských požitků. Rodiny musí milovat chudobu, když svět říká: obohacujte se. Musí milovat oběť, když svět myslí na rozkoše. Musí milovat námahu, když svět se snaží o pohodlnost. Musí hledat usebranost v modlitbě, když jim svět nabízí rozptýlení. Zkrátka: být ve světě, ale nebýt ze světa. To je cesta, kterou před námi kráčeli naši předchůdci křesťané. Vytvořili Evropu. Protože tito praví křesťané pracovali s nadějí na nebe, podařilo se jim učinit zemi obyvatelnou, takže mírnost křesťanských mravů probleskuje věčná radost. Proto je také rodina, jak říká koncil, „domácí církví“ a – jak píše Svátý otec Jan Pavel II. – „srdcem církve“.

Zdroj: Archiv Světla

Poznámky:

(1) Čili na konci 19. století. [pozn. red.]

JAROSLAV DURYCH (1886–1962)

PAMĚTI JIŘINY A JAROSLAVY DURYCHOVÝCH

Jiřina Bártková-Durychová a Jaroslava Bálková-Durychová • Doslov doc. MUDr. et RNDr. Milan Černý, CSc.

Dcery známého a oblíbeného spisovatele MUDr. Jaroslava Durycha (1886–1962) vzpomínají na činnost svého otce, jeho dílo, na maminku a předkládají čtenáři i rodinné historky.

Matrice cyrilometodějská s. r. o. • Brož., 143x200 mm, 94 stran + 24 stran černobílých fotografií, 128 Kč

BOŽÍ BOJOVNÍCI • NÁBOŽENSKÉ ESEJE

Jaroslav Durych

Náboženské eseje, svého času publikované v revui *Na hlubinu*. Jsou to příklady Božích bojovníků – mučedníků pro víru.

Matrice cyrilometodějská s. r. o. Brož., A5, 118 stran, 142 Kč

časopiseckých nebo knižních otisků, ve dvou případech podle korekturních obtahů.

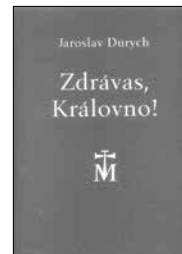
Matrice cyrilometodějská s. r. o. Brož., A5, 224 stran, 50 Kč po slevě

ZDRÁVAS, KRÁLOVNO!
Jaroslav Durych

Rozjímání nad modlitbou, kterou se modlíme na konci každého růžence. Původní texty byly napsány pro revui *Na hlubinu*, pak byly v roce 1931 vydány knižně. Je z nich patrná Durychova pokora, láska a úcta k Panně Marii a vnitřní pravdivost ve vztahu k Bohu.

Matrice cyrilometodějská s. r. o.

Druhé vydání, v MCM první • Brož., A6, 48 stran, 27 Kč

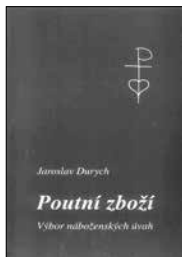
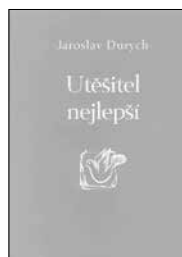

UTĚŠITEL NEJLEPŠÍ

Jaroslav Durych

Rozjímání nad modlitbou k Duchu Svatému. Tříbí a posiluje svědomí vůči „věcem marným, klamným a nicotným“, otevírá srdce pro „dar radostné síly“, učí přijímat „úžasnou moudrost a zkušenost církve, naší Matky a strážkyně pravdy a víry, ... jejíž přísnost je láskou mateřskou, láskou Duha Svatého, láskou věčnou“.

Matrice cyrilometodějská s. r. o. Brož., A6, 56 stran, 34 Kč

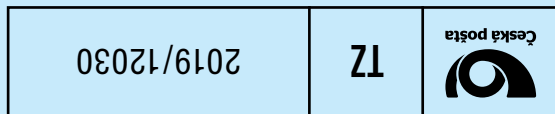
POUTNÍ ZBOŽÍ • VÝBOR NÁBOŽENSKÝCH ÚVAH

Jaroslav Durych • Editor Karel Komárek

Tento výbor náboženských úvah vychází ze samizdatového stejnojmenného sborníku, vydaného v Praze 1990, který sestavil spisovatelův syn RNDr. Václav Durych. Znění textů je připraveno podle původních

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Matrice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

Matrice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc